

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 7/2021
24.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву у продуженом трајању из члана 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика у вези члана 33. и 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз.бр. 43/21 од 21.02.2021. године, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По₁ број 71/11 од 22.07.2020. године и К-По₁ број 71/11-Кв.По₁ број 329/20 од 06.08.2020. године, у седници већа одржаној дана 24.06.2021. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз.бр. 43/21 од 21.02.2021. године, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По₁ број 71/11 од 22.07.2020. године и К-По₁ број 71/11-Кв.По₁ број 329/20 од 06.08.2020. године и предмет враћа Вишем суду у Београду, Посебно одељење за организовани криминал на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По₁ број 71/11 од 22.07.2020. године одбијен је захтев за накнаду трошкова кривичног поступка ББ, ћерке сада пок. АА, поднет преко пуномоћника адвоката Николе Станојевића, дана 14.06.2020. године, као неоснован.

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По₁ број 71/11-Кв.По₁ број 329/20 од 06.08.2020. године, одбијене су као неосноване жалбе ББ, ћерке сада пок. АА и њеног пуномоћника, адвоката Николе Станојевића, изјављене против решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По₁ број 71/11 од 22.07.2020. године.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз.бр. 43/21 од 21.02.2021. године против наведених правноснажних решења због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП (омашком означавајући као тачку 3) ЗКП) и повреде закона из члана 262. у вези члана 265. у вези члана 20. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијана решења укине

и предмет врати на поновно одлучивање Вишем суду у Београду, Посебно одељење за организовани криминал.

Врховни касациони суд је седницу већа одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца, сматрајући да његово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), на којој је размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Из списка предмета произлази да је Виши суд у Београду, Посебно одељење, донео решење о обустави кривичног поступка К 71/11 од 26.05.2020. године, услед смрти окривљеног АА, те да је након тога захтев законске наследнице, решењем Вишег суда у Београду (које се захтевом за заштиту законитости побија), одбијен са образложењем да у списима не постоје докази да је окривљени извршио плаћања према ангажованим браниоцима, у складу са Адвокатском тарифом, нити постоје докази да је ангажоване браниоце исплатила његова ћерка ББ, која је решењем о наслеђивању, оглашена за наследника оставиоца АА.

Одредбом члана 20. ЗКП прописано је да ако се у току кривичног поступка утврди да је окривљени умро, орган поступка ће решењем обуставити поступак.

Одредбом члана 261. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка.

Одредбом члана 262. ЗКП прописано је, поред осталог, да ће се у свакој пресуди или решењу које одговара пресуди одлучити ко сноси трошкове поступка и колико они износе.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП, прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) ЗКП, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.) као и награда вештака и стручног саветника падају на терет буџетских средстава суда.

Имајући у виду напред наведено, као и праксу Врховног касационог суда изражену кроз правне ставове у пресудама (Кзз 1165/2016 од 19.10.2016. године, Кзз-Рз бр. 2/2018 од 07.02.2018. године, Кзз ОК 1/2019 од 29.01.2019. године и Кзз 839/2017 од 14.09.2017. године), наследници покојног окривљеног, према коме је кривични поступак обустављен услед смрти, имају право на накнаду трошкова кривичног поступка како на име награде за ангажовање браниоца током поступка, тако и осталих трошкова који су опредељени у одредби члана 265. став 1. ЗКП. Одредба члана 265. став 1. ЗКП којом је прописано да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда у одређеним процесним ситуацијама, не прави разлику у погледу обавезе накнаде трошкова кривичног поступка из буџетски средстава суда с обзиром на разлог обуставе, због чега се наведена одредба односи и на случај обуставе кривичног поступка услед смрти окривљеног.

Како је наследник – ББ, ћерка окривљеног, сада пок. АА преко адвоката поднела захтев за накнаду трошкова кривичног поступка, нижестепени суд је био у обавези да о истом захтеву одлучи у смислу члана 265. став 1. ЗКП и досуди јој трошкове кривичног поступка. Ово стога, што наследници окривљеног према којем је кривични поступак обустављен због смрти, имају право да потражују накнаду трошкова тог кривичног поступка у односу на сва плаћања која је окривљени извршио током истог, у смислу члана 265. став 1. ЗКП, јер би та средства, да није било кривичног поступка, ушла у оставинску масу и била предмет наслеђивања.

При томе, уколико наследници имају право да им се надокнаде плаћања окривљеног која представљају трошкове поступка, самим тим, наследници окривљеног имају право и на накнаду трошкова поступка, независно од чињенице да ли је те трошкове окривљени за живота исплатио. У конкретном случају, специјално пуномоћје, које је окривљени, сада пок. АА за живота дао свом браниоцу - адвокату Николи Станојевићу, подразумева наплату трошкова кривичног поступка, који поред осталог, обухватају и нужне издатке и награду браниоцу, на име одбране окривљеног од стране браниоца.

Из изнетих разлога, првостепеним решењем којим је одбијен захтев за накнаду трошкова кривичног поступка ББ, ћерке сада пок. АА учињена је повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП у вези члана 261. , члана 265. и члана 20. ЗКП.

Одбијајући жалбу, ББ, ћерке сада пок. АА и њеног пуномоћника адвоката Николе Станојевића, и прихватајући из првостепеног решења изнете ставове, другостепени суд је својим решењем такође учинио повреде закона, на које се основано указује захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Стога је Врховни касациони суд усвојио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, укинуо побијана решења и предмет вратио на поновно одлучивање, у ком поступку ће суд отклонити учињене повреде закона, на које је указано овом пресудом и након тога донети правилну, јасну и на закону засновану одлуку.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је сходно члану 492. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар - саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа - судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић